

delse heraf i den Omstændighed, at til Trods for, at dette Lovforslag har foreligget for den danske Offentlighed i adskillige Maanedes, har der dog været ret stille om det. Ja, Debat har der naturligvis været ført om Sagen, men paa et rent statsretligt og efter min Mening ret doktrinært Grundlag, og som jeg allerede har sagt: at føre denne Side af Sagen frem i Forgrunden tror jeg neppe, at der vindes meget ved. Det er ikke ved fortsat Strid, at Villien til et fremtidigt godt Samarbejde mellem det islandske og det danske Folk fremmes. Jeg nærer den sikre Overbevisning — og den deles af det Parti, paa hvis Vegne jeg har den Ære at tale —, at det store Flertal af det danske Folk med Glæde imødekommer Islands Selvstændighedskrav, et Krav, som jo i Virkeligheden var fuldt ud anerkendt i det Forslag, der blev Resultatet af Kommissionens Arbejde i 1908. Vi opfylder det islandske Folks Ænske i Haabet om, at man fra Islands Side i dette Forhold ikke blot vil tage, men ogsaa vil være villig til at give, gennem en voksende Folkevillie til fortsat og fordrageligt Samarbejde mellem de to Folk under de nye Former, som denne Forbundslov skaber. Jeg er overbevist om, at Ænsket derom deles af alle Danske, ogsaa af dem, der til de manges Beklagelse ikke har ønsket at deltage i Bestræbelserne for en endelig Ordning af det dansk-islandske Mellemværende.

Det, som det efter min Mening først og fremmest gælder om, er, at de to Folk faar større Kendskab til hinanden, til hinandens Ejendommeligheder og Institutioner, end Tilfældet har været hidtil. Det gælder om at skabe Organer til Opnaaelse af en saadan Forstaaelse, og det forekommer mig, at Lovforslaget i saa Henseende udrætter ganske betydeligt, idet § 15, som den højtærede Statsminister ogsaa omtalte, tilsigter dette Formaaels Opnaaelse. § 15 siger, at „hvert Land bestemmer selv, paa hvilken Maade dets egne og dets Borgeres Interesser nærmere bliver at varetage i det andet Land“. Der er ingen som helst Tvivl om, at dette, at vi i Danmark faar Mulighed for at oprette en Institution i Island, som kan holde danske Myndigheder og de danske Erhverv i Kundskab om Forholdenes Udvikling der, vil faa en meget stor Betydning i den kommende Tid. Man har fra Lovforslagets Modstanderes Side atter og atter fremhævet, at der herigennem aabnes Mulighed for det islandske Folk til at etablere en Repræsentation her i Danmark, hvis Former i Virkeligheden vilde være stridende med den Aand,

i hvilken denne Paragraf er skrevet. Det har man jo Ret i, thi selvfølgelig kunde noget saadant gøres, men jeg maa have Lov til at henlede Opmærksomheden paa, at der i Bemærkningerne til Lovforslaget af samtlige Medlemmer i Udvalgene, altsaa saavel Danske som Islændere, er opstillet som Paradigma for Repræsentationerne i de to Lande det Kontor, som det islandske Ministerium hidtil har haft her i København.

Men ikke blot Bestemmelsen i § 15, ogsaa Bestemmelserne i § 14, som gaar ud paa, at der skal oprettes to Fonds, hver paa 1 Mill. Kr., den ene henlagt under Universitetet i Reykjavik, den anden under Universitetet i København, vil efter min Mening mægtigt kunne bidrage til at fremme Forbindelsen mellem de to Folk paa alle Aandslivets Omraader og paa de Omraader, som deraf paavirkes. Det er kun at haabe, at man fra begge Sider vil sammensætte disse Fonds Bestyrelser saaledes, at der tages et ligeligt Hensyn til alle Sider og alle Interesser, saaledes at det bedst mulige opnaas til Fremme af Hensigten med denne Paragraf, og det er ogsaa at haabe, at Virksomheden maa forme sig saaledes for disse to Fonds, at de ikke blot tager Sigte paa rent specielle Universitetsinteresser, men faar et betydelig videre Sigte, saa vist som de Midler, her stilles til Raadighed, efter min Mening har Ærinde i langt videre Kredse.

Ogsaa det raadgivende dansk-islandske Nævn, der oprettes i Henhold til § 16, vil, som den højtærede Statsminister allerede har udtalt, kunne faa stor Betydning som Bindeled mellem de to Folk og til Skabelse af Overensstemmelse mellem deres Lovgivninger. Jeg mener, at der herigennem i og for sig er skabt en lykkelig Udgang af den Statsraadsstrid, der har staaet paa gennem Aarene, i Grunden lige siden Forfatningsændringen af 1903. Ved dette Nævn aabnes der Mulighed for, at begge Stater kan holde sig à jour med hinandens Lovgivning, en Mulighed, som den Dag, da det maatte ønskes fra islandske Side, at de islandske Sager ikke mere kommer i det danske Statsraad, kan give en god Erstatning for det, som opnaaedes gennem det fælles Statsraad, og Nævnets Arbejde kan ogsaa, mener jeg, gennem det frie Initiativ, der tillægges det, faa en betydelig formidlende Indflydelse, hvis man da gaar til Udøvelse af Gerningen i Nævnet med virkelig god Villie til at bringe det bedst mulige ud deraf. Man har indvendt, at der ikke, selv med dette Nævns Oprettelse, vil være noget som helst til Hinder for, at man paa Island